

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Helsedirektoratet
Postboks 220 Skøyen
0213 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

19/3874-125

14. oktober 2020

Tillegg til tildelingsbrev nummer 58 – samhandling mellom brann og redningsvesenet og helsetjenesten

Vi viser til dialog med Helsedirektoratet om oppdrag om å gjennomgå og vurdere samhandlingen mellom brann- og redningsvesenet og helsetjenesten. Oppdraget gjennomføres i samarbeid med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, som også leder arbeidet. Justis- og beredskapsdepartementet har sendt et likelydende oppdrag til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, som er vedlagt.

Bakgrunn for oppdraget

Rapporteringen i BRIS¹ til DSB viser at det de senere årene har vært en jevn og sterk vekst i antall oppdrag der brann- og redningsvesenet oppgir å utføre helseoppdrag. Helseoppdragene utgjorde 17,6 prosent av brann- og redningsvesenets reelle oppdrag i 2019, en økning fra 15,4 prosent i 2016. Totalt for perioden 2016 til 2019 var økningen i helseoppdrag på 25 prosent. I kommunene som har inngått avtale om akuttgjeldere fra brann- og redningsvesen har økningen i antall helseoppdrag vært på 41 prosent.

Brann- og redningsvesenet er et kommunalt ansvar. Staten styrer kommunene gjennom lov og forskrift, og oppgavene til brann- og redningsvesenet følger av brann- og eksplosjonsvernloven. Den enkelte kommune skal sørge for etablering og drift av et brann- og redningsvesen som kan ivareta forebyggende og beredskapsmessige oppgaver etter loven på en effektiv og sikker måte, og gjennomføre en risiko- og sårbarhetsanalyse slik at brann- og redningsvesenet blir best mulig tilpasset de oppgavene det kan bli stilt overfor. Etter loven kan kommunene legge andre oppgaver til brann- og redningsvesenet så langt dette ikke svekker brann- og redningsvesenets lovpålagte oppgaver. Det er kommunene selv som vurderer hvilke andre oppgaver brann- og redningsvesenet har kapasitet til å utføre.

¹ Statistikken om brann- og redningsvesenets oppdrag samles inn via rapporteringssystemet BRIS. BRIS består hovedsakelig av innrapporteringer fra brann- og redningsvesenene og ble tatt i bruk 1. januar 2016.

Det er de regionale helseforetakene og kommunene som har ansvaret for den akuttmedisinske beredskapen. Akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus består av kommunal legevakt, legevaktsentral, AMK-sentral og bil-, båt- og luftambulansetjeneste. Andre nødetater og frivillige organisasjoner spiller også en viktig rolle i akuttberedskapen. Regjeringen har lagt frem Meld. St. 7 (2019-2020) Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023 som beskriver utfordringer og tiltak for å sikre et sammenhengende system for akuttmedisinske tjenester.

Beskrivelse av oppdraget

I områder med store avstander kan bistand fra brann- og redningsvesenet (akutthjelper) være en viktig ressurs for å starte livreddende førstehjelp før ambulansen kommer. Rask innsats med livreddende førstehjelpstiltak der brann- og redningsvesenet er i tillegg til, og ikke i stedet for, helsepersonell kan være fornuftig såfremt det ikke går utover brann- og redningsvesenenes primæroppgaver. Ut fra en beredskapsmessig og samfunnsøkonomisk vurdering kan det også være fornuftig å utnytte eksisterende ressurser til å forsterke tilbud til befolkningen i nødsituasjoner.

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) ber om at DSB, sammen med Helsedirektoratet, vurderer samhandlingen mellom brann- og redningsvesenet og helsetjenesten, og spesielt brann- og redningsvesenets bistand til og oppdrag for helsetjenesten. JD ber om at DSB leder arbeidet. Arbeidet skal gjennomføres i tråd med utredningsinstruksen av 19. februar 2016, jf. særskilt instruksen kapittel 2. Oppdraget skal også sees i sammenheng med Nasjonal helse- og sykehusplan og den nasjonale førstehjelpsdugnaden «Sammen redder vi liv».

I gjennomgangen av oppdrag og bistand til helsetjenesten skal blant annet følgende vurderes:

- typen oppdrag som brann- og redningsvesenet utfører og kan utføre for helsetjenesten. Det er her viktig å skille mellom akutthjelperoppdrag og andre helseoppdrag, som bæreoppdrag og annen assistanse til helsetjenesten
- indikasjon for bruk av akutthjelpere
- belastningen for brann- og redningspersonell ved å være først på stedet ved komplekse helsehendelser, inkludert rutiner for oppfølging av personell etter spesielt krevende helseoppdrag
- brann- og redningsvesenets behov for kompetanse, utstyr og opplæring for å kunne ivareta helseoppdrag, inkludert organisering og omfang av opplæringen og et eventuelt gap mellom kompetansebehov og opplæringstilbud
- eventuelle konsekvenser for brann- og redningsvesenenes dimensjonering, rekruttering og håndtering av primæroppgaver, inkludert økt sikkerhet for eget personell som følge av opplæring i førstehjelp, samhandlingskompetanse med helsetjenesten og økt førstehjelpskompetanse i andre oppdrag som trippelvarsling ved drukning, trafikkulykker og brann
- økonomiske og administrative konsekvenser, inkludert en presisering av hva som er et statlig og kommunalt ansvar.

Frist for oppdraget

Justis- og beredskapsdepartementet ber om å motta rapport fra utredningen innen 1. november 2021. Vi ber om at Helse- og omsorgsdepartementet får kopi av rapporten.

Med hilsen

Espen Aasen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Siv Lunde
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Justis- og beredskapsdepartementet
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Justis- og beredskapsdepartementet
Riksrevisjonen